

Институт за економику пољопривреде Београд, Србија
Институт за економику пољопривреде и хране, Варшава, Пољска
Институт за мелиорације и пањаке, Расин, Пољска
Институт за земљиште и ратарство, Пулави, Пољска
Институт за изградњу, механизацију и електрификацију пољопривреде, Варшава, Пољска
Институт за географију и просторну организацију, Варшава, Пољска
Институт за системска истраживања, Варшава, Пољска
Институт за рурални и пољопривредни развој, Варшава, Пољска
Федерални институт за економику пољопривреде, Беч, Аустрија
Међународни институт за примењену системску анализу, Лаксенбург, Аустрија
Литвански институт за економику пољопривреде, Вилнус, Литванија
Институт за екологију предела, Чешке Буђевице, Чешка
Институт за економику пољопривреде, Букурешт, Румунија
Географски институт, Братислава, Словачка

Међународна конференција:

“ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ ПРОШIREЊА ЕУ”

Тематски зборник

Ечка, 08. и 09. септембра 2011. године

Издавач:

Институт за економику пољопривреде Београд, Србија

За издавача:

Проф. др Драго Цвијановић, директор

Уредници:

Проф. др Драго Цвијановић

Проф. др Саво Иванчевић

Доц. др Јонел Субић

Марко Јелочник, М.А.

Велибор Потребић, М.А.

Мр Предраг Вуковић

Техничка припрема и

штампарија:

DIS PUBLIC Д.О.О., Београд,

Браће Јерковић 111-25, тел./факс: 011/39-79-789

Тираж:

300 примерака

ISBN: 978-86-6269-004-3

Штампање Тематског зборника је финансирано од стране Министарства просвете и науке Републике Србије и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине.

Institute of Agricultural Economics, Belgrade, Serbia
Institute of Agricultural and Food Economics, National Research Institute, Warszawa, Poland
Institute for Land Reclamation and Grassland Farming, Raszyn, Poland
Institute of Soil Science and Plant Cultivation, Pulawy, Poland
Institute for Building, Mechanisation and Electrification of Agriculture, Warszawa, Poland
Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences, Warszawa, Poland
Systems Research Institute, Polish Academy of Sciences, Warszawa, Poland
Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciences, Warszawa, Poland
Federal Institute of Agricultural Economics, Wien, Austria
International Institute for Applied Systems Analysis, Laxenburg, Austria
Lithuanian Institute of Agrarian Economics, Vilnius, Lithuania
Institute of Landscape Ecology of the Academy of Sciences, Ceske Budejovice, Czech Republic
Institute of Agricultural Economics, Bucharest, Romania
Institute of Geography, Bratislava, Slovak Republic

International conference:

“RURAL DEVELOPMENT POLICIES FROM THE EU ENLARGEMENT PERSPECTIVE”

Thematic Proceedings

Editorial Team: Jozef Černý, Petr Šimáček, Zdeněk Šimek, Petr Vojtěch

Design: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Typesetting: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Proofreading: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Printed by: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Published by: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Edited by: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Printed by: Petr Šimáček, Petr Vojtěch, Zdeněk Šimek

Ečka, 8-9 September, 2011.

Publisher:

Institute of Agricultural Economics Belgrade, Serbia

For Publisher:

Prof. Drago Cvijanović, Ph.D.

Editors:

Prof. Drago Cvijanović, Ph.D.

Prof. Savo Ivančević, Ph.D.

Jonel Subić, Ph.D.

Marko Jeločnik, M.A.

Velibor Potrebić, M.A.

Predrag Vuković, M.A.

Technical arrangement & Printing - office:

DIS PUBLIC D.O.O., Belgrade,
Braće Jerković 111-25, phone/fax: 011/39-79-789

Number of copies:

300

ISBN: 978-86-6269-004-3

Publication of the thematic proceedings was financed by Ministry of Education and
Science of Republic of Serbia and Provincial secretariat of agriculture, water economy
and forestry, AP Vojvodina

НАУЧНИ ОДБОР:

1. Проф. др Драго Цвијановић, председник, директор ИЕП, Београд, Србија
2. Др Јонел Субић, потпредседник, помоћник директора ИЕП, Београд, Србија
3. Prof. dr Andrzej Kowalski, потпредседник, директор Института за економику пољопривреде и хране, Варшава, Польска
4. Проф. др Саво Иванчевић, ИЕП, Београд, Србија
5. Dr Konrad Czapiewski, Институт за географију и просторну организацију, Варшава, Польска
6. Dr Marius Voicilias, Институт за економику пољопривреде, Букурешт, Румунија
7. Dr Adam Wasilewski, Институт за економику пољопривреде и хране, Варшава, Польска
8. Dr Agnieszka Wrzochalska, Институт за економику пољопривреде и хране, Варшава, Польска
9. Др Весна Поповић, ИЕП, Београд, Србија
10. Dr Vasily Erokhin, Економски факултет, Државни пољопривредни универзитет Ставропољ, Русија
11. Jean Andrei, M.A., Факултет економских наука, Петролеј и гас универзитет Плоешти, Румунија
12. Dr Zbigniew Floriańczyk, Институт за економику пољопривреде и хране, Варшава, Польска
13. Dr Judit Katona-Kovács, Факултет за примењену економику и рурални развој, Универзитет у Дебрецину, Мађарска

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР:

1. Др Јонел Субић, председник, помоћник директора ИЕП, Београд, Србија
2. Проф. др Саво Иванчевић, потпредседник, ИЕП, Београд, Србија
3. Др Бранко Михаиловић, ИЕП, Београд, Србија
4. Др Мaja Штрабац, ИЕП, Београд, Србија
5. Марко Јелочник, М.А., ИЕП, Београд, Србија
6. Велибор Потребић, М.А., ИЕП, Београд, Србија
7. Предраг Вуковић, М.А., ИЕП, Београд, Србија

SCIENTIFIC BOARD:

1. Prof. Drago Cvijanović, Ph.D., president, director of IAE, Belgrade, Serbia
2. Jonel Subić, Ph.D., vice-president, IAE, Belgrade, Serbia
3. Prof. Andrzej Kowalski, Ph.D., vice-president, director of Institute of agricultural and food economics, Warsaw, Poland
4. Prof. Savo Ivančević, Ph.D., IAE, Belgrade, Serbia
5. Konrad Czapiewski, Ph.D., Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences, Warszawa, Poland
6. Marius Voicilias, Ph.D., Institute of Agricultural Economics, Bucharest, Romania
7. Adam Wasilewski, Ph.D., Institute of agricultural and food economics, Warsaw, Poland,
8. Agnieszka Wrzochalska, Ph.D., Institute of agricultural and food economics, Warsaw, Poland,
9. Vesna Popović, Ph.D., IAE, Belgrade, Serbia
10. Vasily Erokhin, Ph.D., Faculty of Economics, Stavropol State Agrarian University, Stavropol, Russian Federation
11. Jean Andrei, M.A., Faculty of Economic Sciences, Petroleum and Gas University of Ploiești, Ploiești, Romania
12. Zbigniew Floriańczyk, Ph.D., Institute of Agricultural and Food Economics, Warszawa, Poland
13. Judit Katona-Kovács, Ph.D., Faculty of Applied Economics and Rural Development, University of Debrecen, Hungary

ORGANIZATIONAL BOARD:

1. Jonel Subić, Ph.D., president, IAE, Belgrade, Serbia
2. Prof. Savo Ivančević, Ph.D., vice-president, IAE, Belgrade, Serbia
3. Branko Mihailović, Ph.D., IAE, Belgrade, Serbia
4. Maja Štrbac, Ph.D., IAE, Belgrade, Serbia
5. Marko Jeločnik, M.A., IAE, Belgrade, Serbia
6. Velibor Potrebić, M.A., IAE, Belgrade, Serbia
7. Predrag Vuković, M.A., IAE, Belgrade, Serbia

ПРЕДГОВОР

Тематски зборник обухвата одобрane радове презентоване на међународној конференцији - *Политике руралног развоја из перспективе проширења ЕУ*, организованом од стране Института за економику пољопривреде из Београда – Србија и још тринаест института из Польске, Чешке, Словачке, Аустрије, Литваније и Румуније.

Аутори су радовима са различитих научних аспекта представили утицаје спровођења руралних развојних програма, уз изражавање генералне забринутости над резултатима истраживања политика сачуваних са ефективношћу руралног развоја и њиховој способности да стимулише развојне процесе у земљама кандидатима за улазак у ЕУ.

Дата је како оцена стања одрживости процеса руралног развоја са становишта унапређења животног стандарда сеоског становништва, тако и са становишта коришћених програма руралног развоја у различитим руралним подручјима ЕУ, а према њиховој ефикасности и адекватности у превазилажењу уочених проблема. Наравно, где год је то било могуће, критичка анализа специфичних инструмената политике ЕУ у пољопривреди и руралном развоју је пропраћена одговарајућим препорукама неопходним за креирање будућих политика, програма и мера.

Аутори скоро једногласно истичу неопходност ефикасног коришћења локалних ресурса, као основе локалног развоја, паралелно са потребом повећања броја, и јачања координације, заједничких активности спроведених на међурегионалном нивоу.

Радови аутора из Института за економику пољопривреде су резултат рада на пројекту „*Политике руралног развоја из перспективе проширења ЕУ*”, који је финансирао Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарству АП Војводине, а радови страних аутора су презентовани на овој Међународној конференцији како би се разменила искуства и стекла нова сазнања шта се дешава у неким земљама ЕУ.

Захваљујемо се стручњацима пољопривредне стручне службе из Зрењанина на помоћи око реализације предметног пројекта.

Уредници

PREFACE

Thematic proceedings consists of selected papers presented at international conference – *Rural development politics from the perspective of EU enlargement*, organized by the Institute of Agricultural Economics Belgrade - Serbia and thirteen more institutes from Poland, Czech Republic, Slovakia, Austria, Lithuania and Romania.

With their papers, authors from different scientific fields presented impact of conducted rural development programs, with expression of overall worry regarding research results of politics confronted with the effectivity of rural development and their capability to stimulate developmental processes in candidate countries for accession into EU.

They gave estimation of sustainability of rural development process from the standpoint of improvement of village population life standard, as well as from the standpoint of used rural development programs in different EU rural areas, and according to their efficiency and adequacy in overcoming of perceived problems. Of course, whenever it was possible, critical analysis of specific instruments of EU agricultural and rural development policy is followed by suitable recommendations necessary for creation of future politics, programs and measures.

Authors almost unanimously pointed the necessity of local resources efficient utilisation, as basis of local development, parallel with the need to increase number and coordination of common activities conducted at interregional level.

Papers of authors from Institute of Agricultural Economics are the result of the work at the Project „*Rural development politics from the perspective of EU enlargement*”, which was financed by the Provincial secretariat of agriculture, water economy and forestry - AP Vojvodina, and papers of foreign authors were presented at this conference to exchange experiences and to get new knowledge about situation in other EU countries.

We are grateful to the experts in the Agricultural Professional Service - Zrenjanin, for the assistance regarding the implementation of the project.

Editors

CONTENT

1. Arsić Slavica, Vuković Predrag, Kljajić Nataša
Opportunities and perspective for development of organic production in rural areas of Serbia, IAE Belgrade, Serbia 13
2. Jovanović Marijana, Njegovan Nikola, Nastić Lana
Advantages of rural development in municipalities of the Serbia - Danube region, IAE Belgrade, Serbia 23
3. Kuzman Boris, Potrebić Velibor, Puškarić Anton
Foreign trade of agro-industrial products of Serbian Republic and the Republic of Albania in the CEFTA agreement,
IAE Belgrade, Serbia 31
4. Mijajlović Nada, Bekić Bojana, Popović Vesna
Collecting of medicinal plants – economic chance of Serbia,
IAE Belgrade, Serbia 45
5. Paraušić Vesna, Mihailović Branko, Cvijanović Drago
Analysis of the situation in the rural areas of Serbia,
Institute of Agricultural Economics Belgrade, Serbia 55
6. Sarić Radojica, Grujić Biljana, Roljević Svetlana
Rural development as the backbone of sustainable local economic development,
Institute of Agricultural Economics Belgrade, Serbia 65
7. Šrbac Maja, Ivaničević Savo
Improving the quality standards of the commercial family farms and benefits of certification, IAE Belgrade, Serbia 75
8. Vasiljević Zorica, Zarić Vlade, Subić Jonel
Changes in micro and macro environment and their influence on competitiveness of agricultural products and rural development of the republic of Serbia,
Faculty of Agriculture, Belgrade, Serbia. 85

- 9. Alboiu Cornelia, Salengaite Diana**
Rural development in Romania and Lithuania: current situation and future possibilities, Institute of Agricultural Economics, Romanian Academy, Bucharest, Romania 95
- 10. Andrei Jean, Dusmanescu Dorel, Jeločnik Marko**
Financing rural development in a new common agricultural policy perspective, Petroleum and Gas University, Ploiesti, Romania 105
- 11. Czarnecki Adam**
Rural entrepreneurship in the region of green lungs of Poland, Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciences, Warsaw, Poland. 117
- 12. Floriańczyk Zbigniew**
New member states agriculture development dilemmas – case of Poland, Institute of Agricultural and Food Economics, Warszawa, Poland.. 129
- 13. Ivolga Anna, Erokhin Vasily**
Rural development and agrarian reform: Russian experience during the transition period, Faculty of Economics, Stavropol State Agrarian University, Stavropol, Russia 137
- 14. Katona-Kovács Judit, Bóta-Horváth Noémi**
Possibilities of rural regions in a rapidly changing environment, University of Debrecen, Faculty of Applied Economics and Rural Development, Hungary. 145
- 15. Monasterolo Irene, Coppola Nicola**
Classification methodologies for more targeted rural development policies: an application to Serbia, Department of Statistics, University of Bologna. 157
- 16. Salputra Guna, Erjavec Emil**
Rural development and policy in Bosnia and Herzegovina: is there focus on sustainable production?, Latvian State Institute of Agrarian Economics, Riga, Latvia 171
- 17. Turtoi Crina**
Multifunctional family farms in Romanian rural economy, Institute of Agricultural Economics, Romanian Academy 181

18. Voicilas Dan-Marius - *Rural development in Romania before and during the global crises,*
IEA-AR, Bucharest, Romania. 191
19. Wagner Klaus
Rural heritage in the Austrian rural development programme,
Institute of Agricultural Economics, Vienna, Austria. 201
20. Wieliczko Barbara
EC proposal for EU rural development policy in the period 2014-2020 from the polish perspective,
Institute for Agricultural and Food Economics,
National Research Institute, Warsaw, Poland 207

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

341.217.02(4-672EU)(082)
631(4)(082)

INTERNATIONAL Conference Rural Development Policies from the EU Enlargement Perspective (2011 ; Ečka)

Thematic Proceedings / International Conference Rural Development Policies from the EU Enlargement Perspective, Ečka, 8-9 September, 2011. ; [editors Drago Cvijanović ... et al.]. - Belgrade : Institute of Agricultural Economics, 2011 (Belgrade : Dis public). - 216 str. : ilustr. ; 25 cm

Na spor. nasl. str.: Тематски зборник. -
Tiraž 300. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija uz svaki rad. - Summaries.

ISBN 978-86-6269-004-3

1. Stv. nasl. na upor. nasl. str.

a) Европска унија - Придружиба - Зборници b) Рурални развој - Европа - Зборници

COBISS.SR-ID 188482828